

Informačná spoločnosť v kontexte Lisabonskej stratégie v podmienkach Slovenskej republiky

Jaroslava VAGASKÁ

Úvod

Stagnácia Európskej únie na prelome tisícročia a zaostávanie za hlavnými globálnymi konkurentmi, ako sú napr. USA, Japonsko, Rusko, a v posledných rokoch silnejúce postavenie Číny a Indie, prinútili Európsku úniu (EÚ) hľadať spôsoby ako naštartovať rýchlejší hospodársky rast.¹ Odpoveďou na takto postavenú výzvu bolo prijatie Lisabonskej stratégie. Strategickým cieľom tejto iniciatívy je urobiť z Európskej únie do roku 2010 „najkonkurencieschopnejšiu a najdynamickejšiu znalostnú ekonomiku na svete, schopnú udržateľného hospodárskeho rastu, v ktorej budú lepšie a viac pracovných miest a väčšia sociálna súdržnosť.“²

V roku 2005, v polčase naplňania Lisabonskej stratégie bolo zrejmé, že takto stanovený cieľ je príliš ambiciózny a pri súčasnom tempe realizácie aj nespĺniteľný. Príčinu neúspechu Lisabonskej stratégie môžeme hľadať v stanovení príliš veľkého počtu cieľov zo širokého okruhu oblastí, ktoré sú často protichodné. Zároveň nie každý cieľ má pre všetky členské štáty EÚ rovnakú prioritu. V realite to znamená, že ak sa stanoví viac ako stovka priorít, tak už len ťažko môžeme hovoriť o prioritách. Dôležitejším dôvodom je neochota vlád členských štátov pri naplňaní Lisabonskej stratégie, keďže dosiahnutie stanovených cieľov je zvyčajne spojené s nepopulárnymi opatreniami. Jednotlivé členské štáty dosiahli pokrok v jednej, respektíve viacerých oblastiach Lisabonskej stratégie, no žiadnemu štátu sa nepodarilo výraznejšie sa presadiť vo všetkých oblastiach. V hodnotiacej správe Európskej komisie sa konštatuje, že dosiahnutie lisabonských cieľov sťažilo aj rozšírenie Európskej únie. Pre krajiny prístupujúce do EÚ v roku 2004 bola charakteristická nízka úroveň produktivity a miery zamestnanosti. Preto toto rozšírenie viedlo k prehĺbeniu rozdielov a spôsobilo ešte výraznejšie problémy kohézie. Na druhej strane je však nutné zdôrazniť významný rast hrubého domáceho produktu v týchto krajinách, ktorý výrazne predstihuje rast v krajinách EÚ-15. Uvedené skutočnosti viedli v marci 2005 k revízií Lisabonskej stratégie a prijatiu rozhodnutia, aby každá členská krajina vypracovala vlastnú národnú lisabonskú stratégiu. Národné stratégie zohľadňujú špecifiká krajiny pri naplňaní

¹ Podľa údajov Eurostatu dosahoval priemerný ročný rast HDP v rokoch 1996-2005 v EÚ 15 hodnotu 2,03 %, kým v Číne to bolo 9 %, v Indii 6,24 %, v Rusku 3,95 % a v USA 3,33 %.

² Lisbon European Council 23. - 24.3.2000. Presidency conclusion. [elektronická verzia]. Lisbon, 2000. 19 s. [cit. 11. 09. 2007].

Dostupné na: <http://www.europarl.europa.eu/summits/lis1_en.htm>

strategických lisabonských cieľov, umožňujú vytýčenie vlastných prioritných oblastí a v konečnom dôsledku majú prispieť k plneniu cieľov stanovených na úrovni EÚ.

Cieľom tohto príspevku je zhodnotiť existujúci stav a posúdiť nakoľko realizované kroky a zámery smerujú k informatizácii spoločnosti ako jednej z priorit Národnej lisabonskej stratégie v podmienkach Slovenskej republiky.

1. Stratégia konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010

Slovensko sa v období pred vstupom do EÚ do plnenia Lisabonskej stratégie zapájalo postupne, pričom tento proces mal formu pridružovania sa k jednotlivým stratégiám a politikám EÚ. Z hľadiska lisabonského procesu Slovenská republika v istom zmysle predbehla dianie na európskej úrovni, keďže vláda SR už vo februári 2005 prijala Stratégiu konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010 s podtitulom Národná lisabonská stratégia.

Hlavným cieľom Národnej lisabonskej stratégie je zabezpečiť, aby Slovensko prostredníctvom rýchleho a dlhodobého rastu čo najrýchlejšie dobehlo životnú úroveň najvyspelejších krajín EÚ. Dlhodobá konkurencieschopnosť Slovenska sa dá zabezpečiť len uskutočnením nevyhnutných štrukturálnych reforiem a vytváraním podmienok pre rozvoj tzv. znalostnej ekonomiky.³ Rovnako ako Národná lisabonská stratégia aj Národný program reforiem⁴ na roky 2006 až 2008 je postavený na dvoch nosných pilieroch: dokončení štrukturálnych reforiem a udržaní ich výsledkov a rozvoji znalostnej ekonomiky. Doteraz uskutočnené štrukturálne reformy prispeli k ponímaniu Slovenska ako jednej z najatraktívnejších krajín pre investície v rámci EÚ. V súčasnosti je konkurenčná výhoda Slovenska založená na výborných podmienkach pre efektívnu výrobu, prameniáciach najmä z lacnej a kvalifikovanej pracovnej sily. Táto pozícia je však časovo limitovaná a s postupným dobiehaním vyspelejších krajín EÚ sa bude strácať. Tento proces bude pravdepodobne sprevádzaný odchodom investorov zameraných na veľkovýrobu s nízkou pridanou hodnotou. Preto riešením je prechod Slovenska na informačnú spoločnosť a znalostnú ekonomiku.

Národná stratégia, ako základná hospodárska stratégia Slovenska do roku 2010, je postavená na rozvoji v štyroch prioritných oblastiach:

- informačná spoločnosť,
- inovácie, veda a výskum,
- podnikateľské prostredie,
- vzdelávanie a investície do ľudí.

³ BRUNCKO, M. a kol.: Stratégia konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010. Bratislava: MF SR, 2005

⁴ V súlade s novými procesmi koordinácie sa stratégie členských krajín koncipujú v rámci trojročných programových cyklov a sú prezentované v Národných programoch reforiem.

K prioritným oblastiam stratégie boli vypracované samostatné akčné plány, v ktorých sú definované konkrétne hlavné úlohy pre jednotlivé oblasti.

Medzi pozitíva Lisabonskej stratégie pre Slovensko možno zaradiť, že má prierezový charakter bez zaťaženia rezortizmom či bez „odvetvového“ pohľadu. Miestami však pôsobí idealisticky, s prítomnosťou fráзовitých prvkov a pripomína skôr súbor prianí. Rizikom pre realizáciu stratégie je horizont presahujúci politický cyklus, realizácia stratégie je tak závislá od kontinuity v cieľoch vlád.⁵

Najväčšie problémy sa spájajú s posúdením, resp. konkretizáciou očakávaného dopadu plánovaných opatrení. Inými slovami, pri väčšine opatrení chýba jasne definovaný cieľ (napríklad pomocou relevantného kvantitatívneho indikátora), ktorý sa má dosiahnuť a analytické zdôvodnenie, akým spôsobom dané opatrenie pomôže tento cieľ dosiahnuť.⁶ Jednoducho povedané, ak nevieme, čo vlastne chceme dosiahnuť, tak je ťažké navrhovať spôsoby, prostriedky a metódy k dosiahnutiu stanoveného cieľa. Na tieto nedostatky poukázala aj ostatná zverejnená správa Európskej komisie o pokroku v dosahovaní cieľov Lisabonskej stratégie hodnotiaci Slovensko ako krajinu, ktorá dosiahla pokrok v implementácii Národného programu reforiem.⁷ Európska komisia vyzdvihla prijaté opatrenia pre zlepšovanie podnikateľského prostredia a vytváranie informačnej spoločnosti. Zlepšenie sa očakáva hlavne v oblasti politiky zamestnanosti ako aj mikroekonomickej politiky. Absencia indikátorov na sledovanie plnenia stanovených opatrení a účinného monitorovacieho systému prispela k doterajšiemu slabému plneniu akčných plánov. Túto skutočnosť si zodpovedné inštitúcie uvedomili dosť neskoro a len prednedávnom prijali súbor indikátorov pre sledovanie plnenia opatrení, aj to na podnet uvedenej správy. Prijatý súbor predstavuje relatívne veľký počet bežne používaných ukazovateľov zameraných na hodnotenie ekonomickej výkonnosti, udržateľnosti ekonomického vývoja a na životnú úroveň.

Aj keď uvedený materiál ako celok znamená pozitívny krok smerom k napĺňaniu Lisabonskej stratégie, predsa by bolo vhodné doplniť ukazovatele vo väzbe na zahraničnoobchodnú bilanciu, dovoznú náročnosť, exportnú výkonnosť či otvorenosť slovenskej ekonomiky. Chýba aj bežný účet platobnej bilancie, hodnotenia zahraničných investícií v SR a akýkoľvek ukazovateľ vo vzťahu k bankovému sektoru. V základnom súbore by mali byť aj minimálne dva až tri ukazovatele z regionálneho pohľadu (napr. HDP za kraj, reálny rast miezd, resp. priemerné mzdy a iné).⁸

⁵ MORVAY, K.: Výkonnosť a konkurencieschopnosť Slovenska v integrovanej Európe. Otázky, mýty a odpovede. Bratislava : M.E.S.A. 10, 2005. 48 s. ISBN 80-89177-06-9

⁶ Správa o pokroku v implementácii Národného programu reforiem Slovenskej republiky na roky 2006 – 2008.

⁷ Hodnotiacu škálu tvoria stupne: veľmi dobrý pokrok, dobrý pokrok, pokrok, limitovaný pokrok.

⁸ ČERNÁ, J.: Monitoring plnenia cieľov Národnej lisabonskej stratégie. [elektronická verzia]. Bratislava, 2007. [cit. 11. 09. 2007].

2. Informačná spoločnosť

Jedným z najlepších prostriedkov ako premeniť Slovensko na dynamickú znalostnú ekonomiku je informatizácia spoločnosti. Ide o proces, ktorého cieľom je maximálne využívať potenciál ponúkaný informačnými a komunikačnými technológiami (IKT) vo všetkých bežných oblastiach života za účelom zvýšenia kvality života všetkých občanov. V úrovni informatizácie spoločnosti Slovensko zaostáva za krajinami EÚ a len málo využíva potenciál, ktorý informačné technológie majú. Odhaduje sa, že informačné technológie sa môžu podieľať až štyridsiatimi percentami na raste produktivity práce a dvadsiatimi piatimi percentami na raste hrubého domáceho produktu Európskej únie.

Za príčiny pomalého zavádzania informačno-komunikačných technológií na Slovensku sa považujú prirodzený obranný mechanizmus a zotrvačnosť v úradoch verejnej správy, relatívne vysoké obstarávacie náklady IKT, nedostatočná počítačová gramotnosť a nízka penetrácia širokopásmového pripojenia na internet. Problémom je aj funkcia ústredného nadrezortného koordinátora informatizácie. Po počiatočných prieťahoch pri obsadzovaní funkcie koordinátora sa ako pálčivejší problém javí rozsah jeho kompetencií. Disponuje síce právomocou koordinovať, ktorá však samotná nezabezpečuje efektívne plnenie procesu informatizácie. Vyžaduje si práva tento proces nielen koordinovať, ale aj riadiť, monitorovať, vyhodnocovať a kontrolovať.

Akčný plán stratégie informatizácie spoločnosti sa zameriava na tri hlavné oblasti:⁹

- informačná gramotnosť,
- efektívna elektronizácia verejnej správy,
- široká dostupnosť internetu.

Informačná gramotnosť

Jedným z kľúčových predpokladov pre rozvoj vedomostnej spoločnosti na Slovensku je pripravenosť širokých vrstiev obyvateľstva na používanie moderných informačných a komunikačných technológií v každodennom živote. Digitálna gramotnosť vo všeobecnosti zahŕňa schopnosť porozumieť informáciám a používať ich v rôznych formátoch z rôznych zdrojov prezentovaných prostredníctvom informačných a komunikačných technológií.

Niektoré zahraničné výskumy však upozorňujú, že na pozadí procesov informatizácie spoločnosti často dochádza k novému druhu sociálneho štiepenia, a to na tých, ktorí majú, a na tých, ktorí nemajú prístup k moderným informačným a komunikačným technológiám a zároveň disponujú rôznou úrovňou digitálnej gramotnosti. Tento jav sa v odborných kruhoch často označuje aj ako „digital

⁹ Stratégia informatizácie spoločnosti v podmienkach SR a Akčný plán. Bratislava: MDPT SR, 2003

divide“ alebo „digital gap“.¹⁰ Uvedený trend je pozorovateľný aj na Slovensku a v budúcnosti môže tvoriť významný faktor prehlbovania sociálnych rozdielov. Informačná negramotnosť ovplyvňuje kvalitu vzdelania jednotlivca a možnosť nájsť si atraktívne pracovné miesto.

Digitálnu gramotnosť je možné hodnotiť pomocou Indexu digitálnej gramotnosti (Digital literacy index, DLI)¹¹. Celková úroveň digitálnej gramotnosti na Slovensku je pomerne nízka. Napriek tomu, že DLI nemôžeme kvôli odlišnej metodológii porovnávať, podobný výskum bol v roku 2003 uskutočnený v rámci európskeho projektu SIBIS. V komparácii s členskými krajinami EÚ je Slovensko tesne nad priemerom nových krajín EÚ, avšak hlboko pod priemerom pôvodnej európskej pätnástky. Index digitálnej gramotnosti vyjadruje hodnotou 0,33 bodu, čo je úroveň porovnateľná s Maďarskom a Poľskom (0,3 bodu). Oveľa výraznejšie je už zaostávanie za Českom s hodnotou indexu 0,6 bodu a EÚ-15 0,8 bodu. Na zhodnotenie vývoja tohto indikátora na Slovensku v súčasnosti neexistujú dostupné informácie, keďže od roku 2005 žiadny takýto výskum realizovaný nebol.

Diferencovanosť v úrovni digitálnej gramotnosti na Slovensku je badateľná z viacerých hľadísk, ako napr. veková štruktúra, vzdelanie, ekonomická aktivita, typ domácnosti, ale aj urbánny pohľad. Prejavuje sa tiež regionálna nerovnosť, keď index obyvateľov Bratislavského kraja výrazne dominuje nad zvyškom Slovenska. Omnoho lepšie je na tom mladá, vzdelanejšia a kvalifikovanejšia časť obyvateľstva, Bratislavský kraj a obyvatelia žijúci v mestách. Situácia na školách sa aj vďaka projektom ako napríklad Počítače pre školy, eSlovakia alebo Infovek výrazne zlepšila. V súčasnosti prebieha na úradoch štátnej správy projekt, v rámci ktorého musí byť každý štátny zamestnanec do konca roku 2008 držiteľom preukazu ECDL (European Computer Driving Licence).

Efektívna informatizácia verejnej správy

Úroveň informatizácie vo verejnej správe je na Slovensku v porovnaní s vysokou informatizovanými krajinami EÚ, ale aj priemerom veľmi nízka. V rozvoji e-služieb má SR za sebou iba počiatočnú fázu zavádzania dvadsiatich elektronických služieb verejnej správy. Túto skutočnosť potvrdzuje predovšetkým nízka úroveň dostupnosti služieb verejnej správy na internete, ktorú zobrazuje graf č. 1. V porovnaní s priemerom krajín EÚ-25 dosahuje SR približne tretinovú úroveň. Situácia v elektronizácii ďalších služieb e-governmentu, ako e-learning, e-culture, e-inclusion, e-work, e-health, alebo e-tourism je ešte horšia.

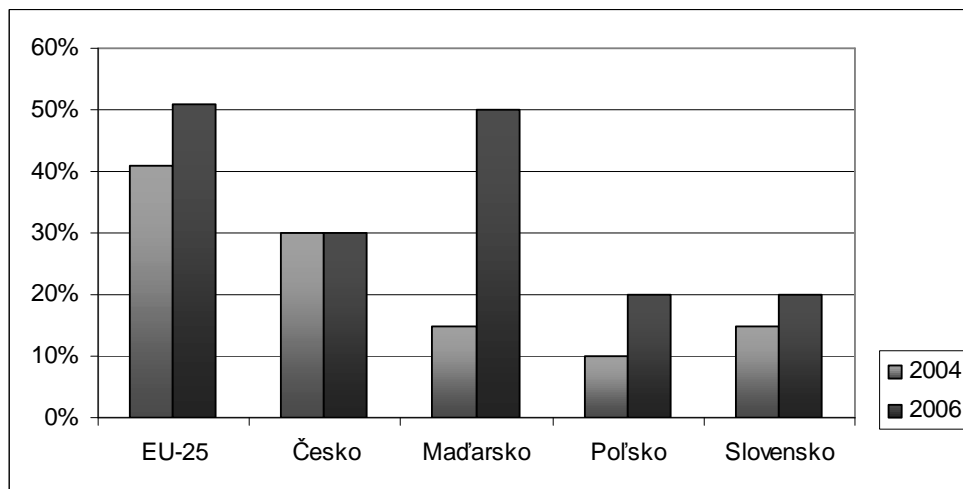
¹⁰ IT ročenka 2005. Prieskum: Digitálna gramotnosť na Slovensku. Bratislava: IVO, 2005

¹¹ Index zahŕňa 27 indikátorov, resp. otázok merajúcich úroveň práce s modernou informačnou a komunikačnou technikou, jej aplikáciami a službami. Respondenti v každej z nich vyjadrujú svoje zručnosti a schopnosti na stupnici od 1 – „ovládám to veľmi dobre“ do 5 – „neovládám to vôbec“. Celkový index vyjadruje úroveň digitálnej gramotnosti na bodovej stupnici od 0 = digitálna negramotnosť do 1 = maximálna úroveň digitálnej gramotnosti.

Slovensko v súčasnosti vynakladá približne 70 % výdavkov štátneho rozpočtu na zabezpečenie základných funkcií verejnej správy, pričom náklady na verejnú správu ustavične narastajú. Informatizácia služieb verejnej správy okrem zvýšenia jej transparentnosti a finančnej efektívnosti uľahčuje obyvateľom ich kontakt s úradmi a inštitúciami. Práve jednoduchosť a dostupnosť takejto komunikácie by mohli byť silným motivujúcim nástrojom pre veľkú časť obyvateľstva, aby svoju digitálnu gramotnosť zvýšili.

Graf č. 1

Dostupnosť služieb verejnej správy na internete¹² (v %)

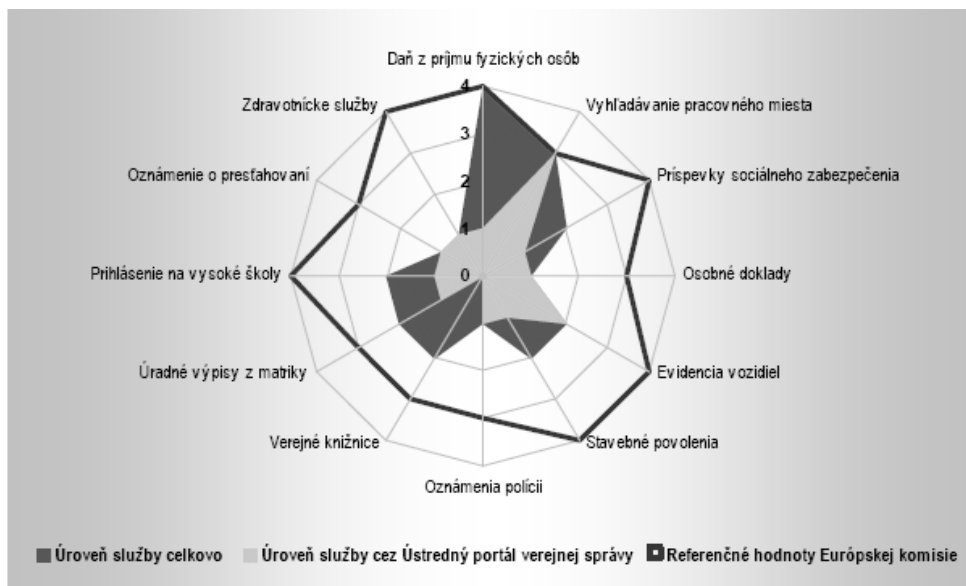
Zdroj: Eurostat

Screening dvadsiatich kľúčových elektronických služieb verejnej správy realizovaný na Slovensku v roku 2007 konštatuje, že úroveň plnej elektronickej transakcie (možnosť kompletne elektronicke spracovať príslušnú službu) spĺňa celkovo iba sedem služieb. Úroveň poskytovaných e-služieb určených pre občanov výrazne zaostáva za úrovňou e-služieb pre podnikateľov (právnické osoby), čo názorne zobrazujú aj grafy č. 2 a graf č. 3.

Iba dve z dvanástich služieb určených pre občanov (daň z príjmu fyzických osôb a vyhľadávanie pracovného miesta) dosahujú referenčné hodnoty stanovené Európskou komisiou, polovica dosahuje jednostrannú interakciu. To znamená, že občan si z internetovej stránky môže stiahnuť formuláre a tlačivá, avšak vyplnené ich musí zaslať alebo osobne doručiť na príslušný úrad. Ešte stále však existujú služby, ktoré prostredníctvom svojich stránok poskytujú len základné informácie. E-Government však nie je definovaný len ako poskytovanie informácií zo strany verejnej správy, ale aj ako možnosť realizovať úkony cez internet.

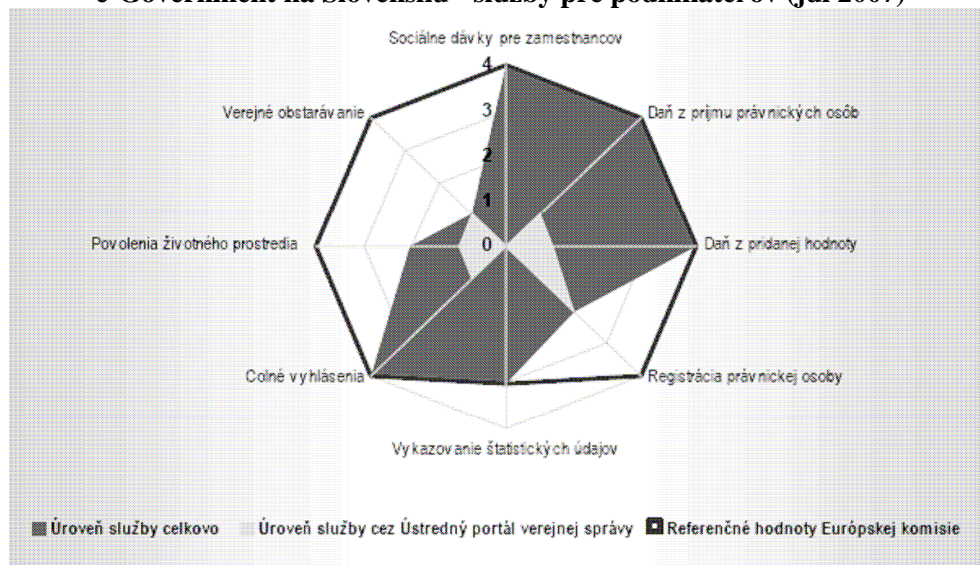
¹² Ukazovateľ vyjadruje koľko z 20 bežných služieb verejnej správy bolo dostupných cez internet (12 je určených pre občanov a 8 pre podnikateľov).

e-Government na Slovensku - služby pre občanov (júl 2007)

Zdroj: VELŠIC, M.: E-government na Slovensku 2007. [elektronická verzia] Bratislava: IVO, 2007
Dostupné na: <<http://www.ivo.sk/4989/sk/aktuality/e-government-na-slovensku-2007>>

e-Government na Slovensku - služby pre podnikateľov (júl 2007)

Zdroj: VELŠIC, M.: E-government na Slovensku 2007. [elektronická verzia] Bratislava: IVO, 2007
Dostupné na: <<http://www.ivo.sk/4989/sk/aktuality/e-government-na-slovensku-2007>>

V prípade elektronických služieb pre podnikateľov dosahuje referenčné hodnoty stanovené Európskou komisiou päť z celkovo ôsmich služieb. Jedným z vysvetlení takéhoto stavu je fakt, že podnikateľský sektor vie, na rozdiel od občanov, presnejšie definovať svoje požiadavky, dokáže generovať väčší dopyt po elektronických službách a zároveň je schopný vytvárať efektívnejší tlak na štátne inštitúcie, aby ich ponúkali.¹³

Kým predchádzajúca vláda (2002–2006) mala vypracovanú cestovnú mapu zavádzania elektronických služieb verejnej správy, súčasná vláda zostáva zatiaľ len v rovine zámerov. Chýba ucelená predstava vyjadrená vo forme postupov, krokov a časového harmonogramu. Na poskytovanie služieb verejnej správy cez internet nám chýba zákon, ktorý by zrovnoprávnil elektronickú a papierovú komunikáciu. Zákon o elektronickom podpise máme síce už od roku 2002, avšak jeho používanie v praxi pokrivkáva. Problémom pritom nie je ani tak jeho cena, ako skôr nepripravenosť verejnej správy ponúknuť užitočné služby tam, kde by bol využiteľný.

Široká dostupnosť internetu

Miera penetrácie internetu na Slovensku je, rovnako ako u predchádzajúcich hodnotených oblastí, v porovnaní s krajinami s podobnou ekonomickou úrovňou nízka. Vývoj úrovne penetrácie internetu na Slovensku môžeme spájať s procesom liberalizácie telekomunikačného odvetvia a nízkym počtom domácností, ktoré vlastnia počítač. Rastúci trend pripojenia k širokopásmovému internetu a jeho porovnanie s krajinami V4 obsahuje tabuľka č. 1.

Tabuľka č. 1

Širokopásmové pripojenie na internet (počet pripojení v % na celkovej populácii)

	2004	2005	2006
EU-25	6,5	10,6	14,8
Česko	0,7	4,3	8,4
Maďarsko	2,2	4,5	7,5
Poľsko	0,5	1,9	3,9
Slovensko	0,4	1,5	3,9
• pripojenie podnikov	25,0	48,0	61,0
• pripojenie domácností	4,0	7,0	11,0

Zdroj: Eurostat

¹³ VELŠIC, M.: E-government na Slovensku 2007. [elektronická verzia] Bratislava: IVO, 2007

Dostupné na: <<http://www.ivo.sk/4989/sk/aktuality/e-government-na-slovensku-2007>>

Na rozšírenie prístupu mladých ľudí k vysokorýchlostnému internetu bol vládou vyhlásený program Internet pre vzdelávanie. Realizovaný program bol však nakoniec len zlomkom z toho, čo vláda pôvodne plánovala. Cieľ zvýšiť penetráciu vysokorýchlostného prístupu na internet minimálne o stotisíc nových užívateľov do konca roku 2006 bol zredukovaný na štyridsaťtisíc a od pôvodného zámeru dotovať s internetom aj nákup počítačov sa upustilo úplne. Problém nízkej penetrácie internetu v domácnostiach na Slovensku sa začína už pri nízkom počte domácností, ktoré majú počítač. Približne šesťdesiat percent slovenských domácností nevlastní počítač a preto sa o dotáciu ani neuchádzalo.¹⁴ Vzhľadom na relatívne vysoké ceny počítačov je teda pravdepodobné, že o dotáciu požiadali tí, ktorí už majú doma novší počítač. Staršie typy počítačov nedokážu využiť možnosti, ktoré im vysokorýchlostný internet ponúka. Je teda otáznou ako uvedený program prispel k rozšíreniu internetu. Ak vláda považuje rozšírenie internetu za jednu zo svojich priorít, jednou z možností sprístupnenia tejto služby širokej verejnosti by bolo jej preradenie do skupiny tovarov a služieb, na ktorú sa vzťahuje znížená sadzba dane z pridanej hodnoty (v súčasnosti pripojenie na internet podlieha 19 % dani z pridanej hodnoty). Aj v tejto oblasti však existujú veľké regionálne a sociálne rozdiely v možnostiach prístupu k internetu, situácia sa zhoršuje smerom na východ a v periférnych oblastiach krajiny. V záujme rovnomerného rozšírenia vysokorýchlostného pripojenia po celom území Slovenska bol počet žiadateľov o príspevok obmedzený na päť tisíc z každého vyššieho územnosprávneho celku.

Záver

Medzinárodné finančné inštitúcie a súkromní investori pozitívne hodnotia budúcnosť slovenského hospodárstva. Keď však hodnotíme kľúčové lisabonské ukazovatele, vykazujú Slovensko horšie výsledky ako väčšina krajín EÚ.

Informatizácia spoločnosti bola stanovená ako jedna zo štyroch kľúčových priorít v rámci Národnej lisabonskej stratégie. V úrovni informatizácie spoločnosti Slovensko patrí do skupiny krajín veľmi pomaly dobiehajúcich priemer EÚ. Napriek tomu bola oblasť budovania informačnej spoločnosti v SR pri poslednom pravidelnom hodnotení našej krajiny Európskou komisiou hodnotená pozitívne. Na druhej strane, hodnotenie doterajších výsledkov vlády v tejto oblasti nie je veľmi úspešné. Tento fakt je badateľný najmä v porovnaní s krajinami s podobnou ekonomickou úrovňou akú má Slovensko. Vláda by mala vytvárať podmienky pre zlepšenie prístupu k IKT a digitálnej gramotnosti, ale vo veľmi významnej miere dbať aj o vytvorenie obsahu a zlepšenie elektronizáciu služieb verejnej správy.

Splnenie stanovených cieľov je náročné na finančné prostriedky. Významnú podporu očakáva vláda zo štrukturálnych fondov Európskej únie. V programovom

¹⁴ Podľa údajov Eurostatu vlastnilo v roku 2006 počítač 32 % slovenských domácností.

období na roky 2007 až 2013 má Slovensko schválený samostatný operačný program Informatizácia spoločnosti, v rámci ktorého získa z európskych fondov prostriedky vo výške 993 miliónov eur. Má tri hlavné priority: e-government, digitalizáciu pamäťových fondov a zvýšenie prístupnosti k širokopásmovému internetu. Najviac finančných prostriedkov je určených práve na elektronizáciu verejnej správy a rozvoj elektronických služieb. Možnosti ponúkajú aj 7. rámcový program pre vedu a techniku a Rámcový program pre konkurencieschopnosť a inovácie (CIP). Pozitívny je tiež fakt, že samotná informačná spoločnosť sa súčasne stala tzv. horizontálnou prioritou Národného strategického referenčného rámca na roky 2007 až 2013, čiže prioritou, na ktorú vyčlenia financie aj ďalšie operačné programy.

Kľúčové slová

e-government, informačná gramotnosť, informačná spoločnosť, Lisabonská stratégia, slovenská ekonomika

Literatúra

1. BRUNCKO, M. a kol.: *Stratégia konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010*. Bratislava: MF SR, 2005
2. ČERNÁ, J.: *Monitoring plnenia cieľov Národnej lisabonskej stratégie*. [elektronická verzia]. Bratislava, 2007. [cit. 11. 09. 2007]
3. IT ročenka 2005. Prieskum: Digitálna gramotnosť na Slovensku. Bratislava: IVO, 2005
4. Lisbon European Council 23. - 24.3.2000. Presidency conclusion. [elektronická verzia]. Lisbon, 2000. 19 s. [cit. 11. 09. 2007].
Dostupné na: <http://www.europarl.europa.eu/summits/lis1_en.htm>
5. MORVAY, K.: *Výkonnosť a konkurencieschopnosť Slovenska v integrovanej Európe. Otázky, mýty a odpovede*. Bratislava : M.E.S.A. 10, 2005. 48 s. ISBN 80-89177-06-9
6. *Správa o pokroku v implementácii Národného programu reforiem Slovenskej republiky na roky 2006 – 2008*. Bratislava: MF SR, 2007
7. *Stratégia informatizácie spoločnosti v podmienkach SR a Akčný plán*. Bratislava: MDPT SR, 2003
8. VELŠIC, M.: *E-government na Slovensku 2007*. [elektronická verzia] Bratislava: IVO, 2007
Dostupné na: <<http://www.ivo.sk/4989/sk/aktuality/e-government-na-slovensku-2007>>

Summary

The goal of the Lisbon Strategy until 2010 makes the EU the most competitive and the most dynamic knowledge economy in the world. National strategies create specific conditions of individual countries and allow to assess own priorities, which contribute toward the achievement of EU aims. By selecting one of the key priorities, the information society, the author would like to evaluate the fulfillment of the National Lisbon Strategy. The article examines the measures realisation status and evaluates if they really contribute to the goal of information society creation as priority. The author describes the crucial elements such as information literacy, internet usage penetration and the e-government accessibility in Slovakia.

Adresa autora

Ing. Jaroslava Vagaská
Katedra ekonómie
Podnikovohospodárska fakulta v Košiciach
Ekonomická univerzita v Bratislave
Tajovského 13, 041 30 Košice
Slovensko
Tel.: +0421(0)55 / 622 19 55 - 258
Fax.: + 0421(0)55 / 623 06 20
E-mail: jaroslava.vagaska@euke.sk